

Red Hat Linux ponovno jaše

Fedora Core 2

FC2 je najsvježija trenutno dostupna Linux distribucija, s naglaskom na najnovije verzije svih programa i česte izlaske. Razvijaju je volonteri, a nastala je kao nasljednik Red Hatove besplatne distribucije. Posebno je dobro prihvaćena kod prijašnjih korisnika Red Hata, no nije u potpunosti prilagođena svim nivoima predznanja

Piše: Ivan Capan

Red Hat je jedna od najuspješnijih komercijalnih Linux tvrtki uopće. Posluje pozitivno, prodaje svoje korporacijske Linux sustave i dobro zarađuje na njima, kao i na uslugama koje pruža. Od početka svojeg postojanja, uz poslovnu izdavaču bi i besplatnu varijantu, koja je služila kao reklama i platforma za testiranje tehnologija. Iako nisu bile previše orijentirane krajnjem korisniku, profesionalnost pristupa izgradnji sustava, kao i jaki *brand* bili su vrlo cijenjeni, pa je korisnička baza bila respektabilna.

Bez obzira na uspješnost, Red Hat je koristio svaku priliku da naglasi kako oni ipak nisu *desktop* distributeri. To je išlo tako daleko da je njihov CEO M. Szulik jednom prilikom izjavio kako su za kućne korisnike pravi proizvod zapravo Windowsi.

Komercijalizacija Red Hata

Stoga vijest o prestanku razvoja te linije besplatnih distribucija nije ni bila preveliko iznenađenje. Potpuni odmak od te vrste djelatnosti potvrđuje i podatak da je posljednja distribucija, Devetka, dobila životni ciklus od samo godine dana (do travnja 2004.), čime su poslovni korisnici ostali na cjedilu. Naravno, tvrtka je htjela da takvi korisnici prijeđu na Enterprise Linux (RHEL), no ovaj je potez svakako ostavio gorak okus kod većine ljudi u zajednici.

No, najglasniji su protivnici bili upravo oni koji smatraju da bi Linux trebao biti za uži krug ljudi, hakera, a ne za najširu publiku. Iako omasovljenje možda i ima svojih negativnih strana, tek je ulaskom velikih igrača Linux dobio ogromno ubrzanje u razvoju, pogotovo na velikim sustavima. Bez njih Linux bi još neko vrijeme na *desktopu* i *enterprise* sustavima imao ograničenja, i kao takav popunjavao domenu srednjih i malih servera, kao i *dual-boot* uz Windows. Glavni je argument Red Hatovih

▲ Glavni ekran Gnome 2.6 sučelja u Fedori Core 2

kritičara bio njihovo udaljavanje od duha Open Sourcea, ponašanje poput Microsofta i navodna težnja da postanu *proprietary* tvrtka. O veličini tvrtke govori i podatak da se prije dvije godine nekoliko distributera udružilo kako bi osnovali konzorcij UnitedLinux. Njihov nikad izrečen, ali preočit cilj bio je smanjiti tržišni udio Red Hata vlastitom distribucijom.

Pokušamo li opravdati Red Hat, shvatit ćemo da je njihov jedini cilj zarada, u čemu ih sasvim razumijemo. Izabrali su način poslovanja koji se njima činio dobrim, kako ne bi gubili novac tamo gdje to nije potrebno. Iako su odlukom o prestanku razvoja besplatne distribucije i izgubili pokojeg korisnika, poslovni podaci to ne govore. Prošlo im je razdoblje bilo najprofitabilnije dosad. Osim toga, nikad nisu izgubili atribut *open sourcea*, svaka komponenta koju ugrade u sustav dostupna je pod tom licencom i može se slobodno koristiti. Ako netko baš ne želi platiti paket i podršku, uvijek može sam izgraditi sustav od slobodno dostupnih komponenti, baš kako su to napravili u White Box Linuxu, sustavu po funkcionalnosti identičnom RH Enterprise Linuxu, samo bez podrške. Red Hat je i na nekoliko mjesta pridonio razvoju jezgre i sličnih programa, a često i sponzorira razne događaje i projekte da bi promovirao Linux.

Fedora gratis

Kako se u cijelu priču uklapa tema našeg članka, tj. Fedora? To je bio projekt Open Source zajednice u okviru kojeg su se izradivali rpm paketi. Nakon odluke o prestanku razvoja preuzeli su cijeli posao izgradnje nove distribucije na bazi Red Hata 9. Red Hat ju ne podržava nito održava, no zadržali su pravo uredništva, sponzorstva, a i njihovi programeri dijelom potpomažu njen razvoj. Ključni su ljudi projekta upravo tvrtkinci zaposlenici. To im je svakako u interesu, budući da je Fedora probna platforma za njihov glavni proizvod, Enterprise Linux, u koji ne mogu stavljati slabo testirane programe. Ovo uplitanje ponekad je značilo manje razumijevanja za želje zajednice, no u načelu razvoj teče upravo kako je i na početku definirano.

Planovi razvoja Fedore

Fedora je promijenila neke stvari u odnosu na prethodne verzije. Tempo izdavanja novih verzija ubrzan je na praktički dvije-tri nove verzije godišnje. Vrijeme "života" (podržanosti) samo je nekoliko mjeseci, pa se time korisnike tjera na stalno isprobavanje novih verzija. Softver koji se ugrađuje uvijek je najnoviji dostupan i netestiran, pa se ponekad mogu očekivati problemi i nestabilnost. To ipak nije potpuno probna distribucija, pa nema mjesta pretjeranom strahu.